

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA BEŠEIMININKIO, KONFISKUOTO AR KITAIP VALSTYBEI PERDUOTO TURTO REALIZAVIMAS IR NAIKINIMAS

2011 m. lapkričio 30 d. Nr. VA-P-60-4-20
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2011-04-04 pavedimą Nr. P-60-4

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Darius Tartėnas (grupės vadovas)
Kristina Vaivadienė
Nomedą Poteliūnienė

Auditas pradėtas 2011-04-04
Auditas baigtas 2011-11-30

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Santrauka	3
Įžanga	4
Audito apimtis ir metodai	5
Audito rezultatai	7
1. Bešeimininkio turto administravimas	7
1.1. Bešeimininkio turto realizavimas	8
1.1.1. Bešeimininkio turto realizavimas VMI	9
1.1.1.1. Nekilnojamojo turto realizavimas	10
1.1.1.2. Kilnojamojo turto realizavimas	11
1.1.1.3. Vertybinių popierių realizavimas	13
1.1.1.4. Paveldėtų individualių įmonių realizavimas	15
1.1.2. Kilnojamojo turto realizavimas Muitinėje	16
1.2. Bešeimininkio turto naikinimas	18
2. Bešeimininkio turto administravimo išlaidos	22
Išvados ir rekomendacijos	25
Priedai	28

SANTRAUKA

Bešeimininkį, konfiskuotą, paveldėtą, į valstybės pajamas perduotą turtą, daiktinius įrodymus, lobius ir radinius (toliau – bešeimininkis turtas), t. y. nekilnojamąjį (pastatus, patalpas ir kt.), kilnojamąjį (transporto priemones, rūbus, avalynę, tabaką ir jo gaminius, alkoholį ir kt.) ir finansinį turtą (vertybinius popierius ir kt.), gali administruoti bet kuri valstybės ar savivaldybės institucija, kurios žinion toks turtas pateko. Bešeimininkį turtą realizuoja Valstybinė mokesčių inspekcija ir Lietuvos Respublikos muitinė. Turtą, kuris negali būti realizuojamas, pripažįsta atliekomis arba organizuoja jo naikinimą valstybės ar savivaldybių institucijos, kurių žinioje jis yra.

Duomenų apie viso valstybei perduoto bešeimininkio turto vertę, kiekį, visų institucijų patirtas administravimo išlaidas nėra. Apibendrintais duomenimis apie joms perduotą bešeimininkį turtą disponuoja tik Valstybinė mokesčių inspekcija ir Lietuvos Respublikos muitinė: 2010 m. šios institucijos realizavo turto už 7,5 mln. Lt, sunaikino – už 31,1 mln. Lt. Nors bešeimininkio turto realizavimo apimtys 2010 m., lyginant su 2009 m., išaugo 1,4 karto, naikinimo – 12 kartų, tačiau šio turto likutis padidėjo 1,8 karto. Atlikdami valstybinį auditą „Bešeimininkio, konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto turto realizavimas ir naikinimas“, vertinome, ar bešeimininkis turtas realizuojamas ir naikinamas efektyviai.

Nustatėme, kad teisės aktais Valstybinei mokesčių inspekcijai pavesta bešeimininkio turto administravimo funkcija yra jai nebūdinga. Bešeimininkį turtą ji realizuoja nepakankamai efektyviai, nepakankamai užtikrina tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolę.

Bešeimininkio turto administravimas susijęs su Bendrijos muitų ir nacionalinių teisės aktų nuostatų įpareigojimu Lietuvos Respublikos muitinei užtikrinti Bendrijos muitinio statuso neturinčių prekių muitinę priežiūrą ir tai yra susiję su jos misija, paskirtimi. Tačiau jos pareigūnui nedalyvaujant kitoms institucijoms naikinant Bendrijos prekių muitinio statuso neturinčių tabako ir alkoholio gaminius ir/ar neturint visos informacijos apie kitų institucijų sulaikytas Bendrijos muitinio statuso neturinčias prekes arba gaunant ją pavėluotai, Lietuvos Respublikos muitinė negali užtikrinti šių prekių muitinės priežiūros.

Bešeimininkio turto administravimas yra nebūdinga ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir Policijos funkcija. Šiose institucijose nepakankamai užtikrinama tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolė.

Siekiant efektyvesnio bešeimininkio turto administravimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybei rekomendavome nekilnojamojo turto ir vertybinių popierių administravimą perduoti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, numatyti priemones kilnojamojo turto administravimo centralizavimui.

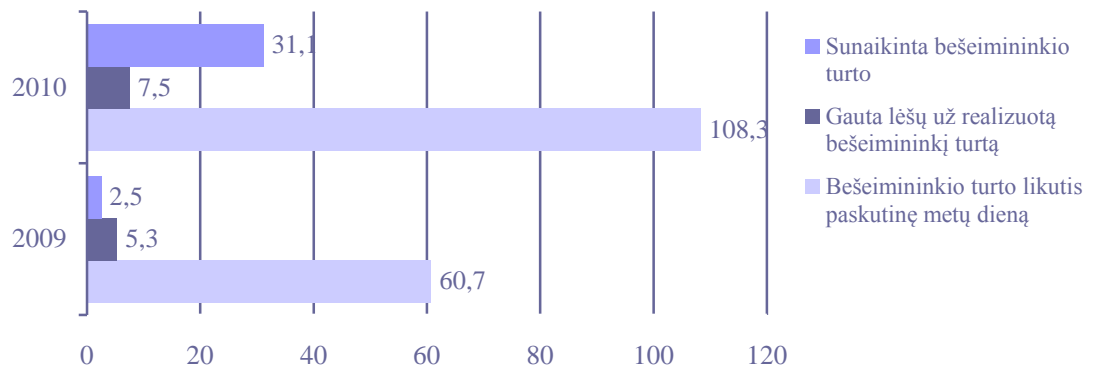
IŽANGA

Bešeimininkis turtas yra valstybei pagal teismų, prokurorų ir kitų valstybės institucijų bei pareigūnų sprendimus, dovanojimo sutartis, paveldėjimo teisės liudijimus, asmens ar policijos pranešimus¹ perduodamas turtas: nekilnojamasis (pastatai, patalpos ir kt.), kilnojamas (transporto priemonės, rūbai, avalynė, juvelyriniai dirbiniai, tabakas ir jo gaminiai, alkoholis ir kt.) ir finansinis (vertybiniai popieriai ir kt.).

Bešeimininkį turtą gali administruoti bet kuri valstybės ar savivaldybės institucija, kurios žinion toks turtas pateko. Nepriklausomai nuo to, koku būdu bešeimininkis turtas buvo perduotas valstybei, atliekami tie patys administravimo veiksmai: įvertinimas, apskaitymas, saugojimas, realizavimas, perdavimas patikėjimo teise, grąžinimas, pripažinimas atliekomis ir naikinimas (žr. 1 priedą).

Bešeimininkis turtas Lietuvoje administruojamas decentralizuotai. Nėra tikslų duomenų apie viso valstybei perduoto bešeimininkio turto vertę, kiekį, visų institucijų patirtas administravimo išlaidas. Apibendrintais duomenimis apie joms perduotą bešeimininkį turtą disponuoja tik Valstybinė mokesčių inspekcija ir Lietuvos Respublikos muitinė (žr. 1 pav.).

1 pav. Bešeimininkis turtas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje ir Lietuvos Respublikos muitinėje 2009–2010 m., mln. Lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Lietuvos Respublikos muitinės duomenis

Bešeimininkio turto realizavimo apimtys 2010 m., lyginant su 2009 m., išaugo 1,4 karto, o naikinimo – 12 kartų, tačiau šio turto likutis padidėjo 1,8 karto, todėl audito metu nagrinėjome su realizavimu ir naikinimu susijusius klausimus. Didžiausią bešeimininkio turto dalį ir sunaikinto turto dalį sudaro tabakas ir jo gaminiai: atitinkamai 77 ir 97 proc.

Siekiant racionaliau ir efektyviau valdyti valstybės turtą – tobulinti teisinę ir administracinę sistemas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009–2016 metų strategiją² (toliau – Strategija). Numatyta, sprendžiant sisteminę valstybės turto

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-26 nutarimu Nr. 634 patvirtintos Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės, 3 ir 4 p.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-11-25 nutarimu Nr. 1597 patvirtinta Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009–2016 metų strategija.

valdymo problemas, įdiegti centralizuoto valdymo principus ir centralizuoto valstybės nekilnojamojo turto valdymo modelį – perduoti centralizuoto valstybės turto valdytojui patikėjimo teise valdyti valstybei nuosavybės teise priklausantį tik nekilnojamąjį turtą.

Įvardytos priežastys paskatino Valstybės kontrolę į metinę valstybinio audito programą įtraukti ir atlikti valstybinį veiklos auditą „Bešeimininkio, konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto turto realizavimas ir naikinimas“, siekiant įvertinti, ar efektyviai realizuojamas ir naikinamas bešeimininkis turtas, esant decentralizuotam administravimui.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito objektas – bešeimininkio, konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto turto realizavimas ir naikinimas.

Audito subjektai – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija, Kauno teritorinė muitinė.

Audito tikslas – įvertinti, ar bešeimininkis, konfiskuotas ar kitaip valstybei perduotas turtas realizuojamas ir naikinamas efektyviai.

Audito metodai:

Audituojamas laikotarpis – 2008–2010 m. Analizavome lėšų, gautų už realizuotą bešeimininkį turtą, ir patirtų išlaidų pokyčius Lietuvos Respublikos muitinėje: vertinome 2009 ir 2010 m. duomenis, nes Kauno teritorinės muitinės centralizuoto F tipo muitinės sandėlis³ tik nuo 2008-07-01 perėmė prekes iš teritorinių muitinių, todėl 2008 m. duomenys neišsamūs. Analizuojant bešeimininkio turto realizavimo ir naikinimo procesus buvo naudojami 2009 ir 2010 m. duomenys, nes apibendrintų duomenų nėra, informacija rinkta iš bylų.

Taikydami dokumentų peržiūros ir pokalbio metodus, įrodymus rinkome Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamente prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Vilniaus apskrities valstybinėje mokesčių inspekcijoje, Kauno teritorinės muitinės centralizuoto F tipo muitinės sandėlio Veiklos organizavimo skyriuje, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamente prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos

³ Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2010-04-30 įsakymu Nr. 1B-294 patvirtinti Kauno teritorinės muitinės nuostatai, 8.23 p.: „centralizuotame F tipo muitinės sandėlyje organizuoja ir vykdo muitinės sulaikytų, konfiskuotų, valstybės nuosavybėn perduotų, bešeimininkių prekių ir kitų institucijų sulaikytų, konfiskuotų, valstybės nuosavybėn perduotų Europos Bendrijos prekių statuso neturinčių prekių (daiktų, daiktinių įrodymų) perdavimo, apskaitos, saugojimo, grąžinimo, realizavimo ir sunaikinimo darbus“.

apsaugos tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Surinktus įrodymus vertinome naudodami skaičiavimo, situacijos ir palyginamosios analizės metodus.

Susitikimuose su minėtų institucijų darbuotojais aptarėme problemas, susijusias su valstybei perduoto turto ir sulaikytų prekių administravimu.

Nagrinėjome teisės aktus, reglamentuojančius bešeimininkio turto administravimą, ir administruojančių subjektų funkcijas.

Susipažinome su bešeimininkio turto tvarkymo Valstybinėje mokesčių inspekcijoje kontrolės vertinimo ataskaita⁴.

Audito metu naudojome Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo 2010 metų valstybinio finansinio audito duomenimis.

Stebėtojo teisėmis dalyvavome Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sudarytos darbo grupės konfiskuoto nerealizuotino turto bei daiktinių įrodymų administravimo problemoms spręsti posėdžiuose.

Atlikdami auditą laikėmės prielaidos, kad visi mums pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos tiksliai atitinka originalus.

Šioje ataskaitoje vartojamos santrumpos ir sąvokos:

VMI prie FM – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,

AVMI – apskrities valstybinė mokesčių inspekcija,

VMI – VMI prie FM ir 10 AVMI,

Muitinės departamentas – Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,

Muitinė – Lietuvos Respublikos muitinė,

F tipo sandėlis – Kauno teritorinės muitinės centralizuotas F tipo muitinės sandėlis,

Bendrijos prekė – Europos Bendrijos prekių muitinį statusą turinti prekė,

ne Bendrijos prekė – Europos Bendrijos prekių muitinio statuso neturinti prekė,

VSAT – Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir teritoriniai jos padaliniai,

Policija – Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos kriminalinės policijos biuras, teritorinės policijos įstaigos.

⁴ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Vidaus audito departamento 2009-06-02 vidaus audito ataskaita Nr. (15.10-02)-255-12 „Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto ar kitaip valstybei perduoto turto tvarkymo kontrolės vertinimas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos“.

AUDITO REZULTATAI

1. Bešeimininkio turto administravimas

Šio turto administravimą reglamentuoja Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės (toliau – Taisyklės)⁵.

Bešeimininkį turtą pagal kompetenciją administruoja (žr. 1 priedą):

- VMI (išskyrus ne Bendrijos prekes);
- Muitinė (ne Bendrijos prekes), administravimo schemą žr. 2 priede;
- valstybės ir savivaldybių institucijos (bešeimininkį turtą, kurio neadministruoja VMI ir Maitinė), pvz.: ministerijos, įstaigos prie ministerijų, valstybės įmonės, savivaldybės ir jų įmonės.

Administruojamą bešeimininkį turtą pavesta realizuoti tik VMI ir Maitinei. Kitos valstybės institucijos, turinčios savo žinioje bešeimininkio turto, kurį galima realizuoti, perduoda jį VMI arba Maitinei. Bešeimininkis turtas, kuris netinkamas eksploatuoti ir naudoti, kuris negali būti panaudotas pagal paskirtį, kurį realizuoti draudžia teisės aktai, ir ribotos apyvartos bešeimininkis turtas negali būti realizuojamas (toliau – nerealizuotinas turtas), VMI ar Maitinei neperduodamas.

Nerealizuotiną bešeimininkį turtą savo žinioje turinčios institucijos, įskaitant VMI ir Maitinę:

- pripažįsta atliekomis ir perduoda atliekų tvarkytojui⁶;
- organizuoja naikinimą, jeigu realizuoti draudžia teisės aktų nuostatos (tabakas ir jo gaminiai, etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai).

Administruoti bešeimininkį turtą VMI įpareigoja teisės aktai⁷. Šių funkcijų vykdymas numatytas VMI prie FM ir AVMI nuostatuose. Tačiau ši funkcija VMI yra nebūdinga, nes ji atsakinga už mokesčių, išskyrus muitus, administravimą Lietuvos Respublikoje⁸, kuris susijęs su VMI misija, paskirtimi, strateginiu tikslu ir uždaviniais.

Muitinę administruoti bešeimininkį turtą įpareigoja Bendrijos muitų teisės aktai⁹ ir Lietuvos Respublikos teisės aktai¹⁰. Ne Bendrijos prekių administravimas tiesiogiai susijęs su Maitinės

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-26 nutarimu Nr. 634 patvirtintos Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės.

⁶ Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, 1998-06-16 Nr. VIII-787 (2002-07-01 Nr. IX-1004 redakcija), 2 str. 19 d.

⁷ Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas, 2002-02-28 Nr. IX-743, 692 str.; Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas, 2002-03-14 Nr. IX-785, 357 str. 6 d.; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-26 nutarimu Nr. 634 patvirtintos Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės.

⁸ Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas, 2004-04-13 Nr. IX-2112, 15 str. 1 d.

⁹ 1992-10-12 Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos maitinės kodeksą (Europos Parlamento ir Tarybos 2008-04-23 reglamentas (EB) Nr. 450/2008, nustatantis Bendrijos maitinės kodeksą (Modernizuotas maitinės kodeksas)). Komisijos 1993-07-02 reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos maitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas.

pareiga užtikrinti šių prekių muitinę priežiūrą: laiku ir tinkamai apskaičiuoti muitus ir mokesčius, laiku įtraukti į Muitinės apskaitą ir užtikrinti mokesčių išieškojimo procedūrą; užtikrinti prekių sunaikinimo kontrolę. Į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes Muitinė prižiūri tol, kol jos realizuojamos, sunaikinamos, gražinamos savininkui ar reeksportuojamos.

Kitos bešeimininkį turtą administruojančios institucijos, nevykdančios jo realizavimo, administruoja tik nerealizuotiną turtą, kuris, kaip buvo minėta, pripažįstamas atliekomis arba naikinamas. VMI duomenimis, daugiausia tabako ir jo gaminių (be Muitinės) bei etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų sunaikina VSAT ir Policija. Jos 2010 m. sunaikino 36 proc. visų sunaikintų tabako gaminių ir 87 proc. visų sunaikintų alkoholinių gėrimų.

VSAT ir Policijoje naikinimą organizuoja padaliniai: VSAT – 6 rinktinės, Policijoje – 29 policijos įstaigos ir jų struktūriniai padaliniai. Policijos departamentas ir VSAT nekaupia ir neapibendrina informacijos, kiek padaliniuose sukaupta tabako gaminių ir alkoholinių gėrimų, kiek sunaikinama. Atkreipiame dėmesį, kad VSAT ir Policijos uždaviniuose ir funkcijose nenumatyta administruoti bešeimininkį turtą, be to, tai nesusiję su šių institucijų paskirtimi, misija, tikslais. Administruoti bešeimininkį turtą šias institucijas įpareigoja Taisyklės.

Teisės aktai įpareigoja VMI administruoti bešeimininkį turtą, tačiau VMI kaip mokesčių administratorius atlieka su VMI misija, paskirtimi, strateginiu tikslu ir uždaviniais nesusijusias ir mokesčių administratoriui nebūdingas funkcijas.

Bešeimininkio turto administravimas taip pat nebūdinga VSAT ir Policijos funkcija.

1.1. Bešeimininkio turto realizavimas

Kaip minėta, bešeimininkį turtą realizuoja Muitinė ir VMI. Pastaroji turi vadovautis Taisyklėmis ir Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto ar kitaip į valstybės pajamas perduoto nekilnojamojo turto ir transporto priemonių perėmimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis metodika¹¹ (toliau – Metodika). Muitinei realizuojant ne Bendrijos prekes, Taisyklės taikomos tiek, kiek Bendrijos muitinės kodeksas¹² ir Muitinės įstatymas¹³ nenustato kitaip. Ne Bendrijos prekių realizavimo tvarka Muitinėje nustatyta Muitinės departamento generalinio direktoriaus įsakymu¹⁴.

¹⁰ Lietuvos Respublikos muitinės įstatymas, 2004-04-27 Nr. IX-2183; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-26 nutarimu Nr. 634 patvirtintos Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės.

¹¹ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2006-05-10 įsakymu Nr. V-181 patvirtinta Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto ar kitaip į valstybės pajamas perduoto nekilnojamojo turto ir transporto priemonių perėmimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis metodika.

¹² 1992-10-12 Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2913/92 nustatytas Bendrijos muitinės kodeksas.

¹³ Lietuvos Respublikos muitinės įstatymas, 2004-04-27 Nr. IX-2183.

¹⁴ Muitinės departamento prie Finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2004-12-29 įsakymu Nr. 1B-1204 patvirtintos Daiktinių įrodymų, konfiskuotų, į valstybės pajamas perduotų, pripažintų bešeimininkėmis prekių, neturinčių Bendrijos prekių muitinio statuso, realizavimo taisyklės.

Bešeimininkio turto realizavimo funkcija VMI decentralizuota – jo realizavimą audituojamu laikotarpiu vykdė dešimt AVMI. Muitinėje ši funkcija centralizuota – ją vykdo Kauno teritorinė muitinė.

VMI ir Muitinės realizuojamas bešeimininkis turtas skiriasi: VMI realizuoja nekilnojamąjį ir kilnojamąjį bei finansinį turtą, o Muitinė – tik kilnojamąjį. Pažymėtina, kad VMI apie 99 proc. administruojamo bešeimininkio turto sudaro realizuotinas turtas. Tuo tarpu Muitinėje didžiausią bešeimininkio turto dalį sudaro nerealizuotinas turtas, o realizuotinas – tik 3 proc. (3,2 mln. Lt) viso Muitinės administruojamo bešeimininkio turto.

1.1.1. Bešeimininkio turto realizavimas VMI

VMI realizavus bešeimininkį turtą 2008 m. gauta 5,83 mln. Lt, 2009 m. – 4,07 mln. Lt, 2010 m. – 5,96 mln. Lt. Iš dešimties apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų daugiausia realizuoja Vilniaus AVMI (56 proc. 2010 m. VMI gautų lėšų už realizuotą bešeimininkį turtą).

Apibendrintų duomenų apie bešeimininkį turtą ir jo realizavimo rezultatus pagal turto rūšis VMI nėra, duomenys kaupiami turto bylose, kaip numatyta Taisyklėse. Vilniaus AVMI realizuoja daugiausia bešeimininkio turto, jos administruojamas bešeimininkis turtas yra įvairiausias (tarp kitų turto rūšių, Vilniaus AVMI administruoja ir akcijas), todėl atlikdami auditą plačiau analizavome, kaip šioje AVMI 2010 metais buvo realizuojamas bešeimininkis turtas.

Vilniaus AVMI 2010 m. perėmė bešeimininkio turto už 4 mln. Lt, realizavo už 3,6 mln. Lt, iš jo – 61 proc. lėšų gauta už kilnojamąjį turtą (1 lentelė).

1 lentelė. Bešeimininkio turto realizacija 2010 m. ir realizuotino turto likutis 2010-12-31 Vilniaus AVMI, tūkst. Lt		
Bešeimininkio turto rūšis	Realizuota 2010 m.*	Likutis 2010-12-31
Nekilnojamasis turtas	895,0	2 198,4
Kilnojamasis turtas:	2 213,6	1 139,4
transporto priemonės	599,2	285,9
tauriųjų metalų gaminiai	26,6	538,9
kitas kilnojamasis turtas (tauriųjų metalų atliekos, lydiniai ir laužas, rūbai, avalynė, tekstilė, buitinė technika ir kt.)	1 587,8	314,6
Akcijos ir vertybiniai popieriai, į valstybės pajamas perduotos pinigines lėšos	487,9**	1 031,1
Iš viso	3 596,6	4 368,9
* Įskaitant lėšas už realizuotą valstybės paveldėtą turtą, kurios pervestos į Vilniaus AVMI depozitinę sąskaitą ir panaudotos atsiskaitymams su palikėjo kreditoriais.		
**67,7 tūkst. Lt – dividendai už AB „TEO LT“ akcijas, o 413,4 Lt – į valstybės pajamas perduotos pinigines lėšos.		
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Vilniaus AVMI 2010 m. realizuoto turto bylas ir 2010 m. inventorizavimo duomenis		

Vadovaujantis Taisyklėmis ir Metodika, nekilnojamąjį ir kilnojamąjį turtą (jei kilnojamojo turto vieneto kaina didesnė negu 60 tūkst. Lt.), realizuoja pati AVMI aukciono ir konkurso būdu. Vilniaus

AVMI viršininko įsakymu nustatyta, kad konkurso būdu taip pat parduodamos transporto priemonės, kurių vertė viršija 25 tūkst. Lt. Aukciono ir konkurso būdu Vilniaus AVMI 2010 m. realizavo 83 proc. viso per metus Vilniaus AVMI realizuoto bešeimininkio turto, o 17 proc. parduota per juridinius asmenis, su kuriais konkurso būdu sudarytos sutartys (toliau – prekybos tarpininkai).

Audito metu nustatėme, kad Vilniaus AVMI turi nuo 1996 m. nerealizuoto bešeimininkio turto.

Pavyzdys

Vilniaus AVMI yra taurių metalų gaminių, nerealizuotų nuo 1996 m., akcijų – nerealizuotų nuo 2001 m., rūbų, tekstilės gaminių – nerealizuotų nuo 2006 m., nekilnojamojo turto objektų – nerealizuotų nuo 2007 m.

Bešeimininkio turto realizavimui įtaką dariusias priežastis plačiau nagrinėjame

1.1.1.1.–1.1.1.4. skirsniuose.

1.1.1.1. Nekilnojamojo turto realizavimas

Vilniaus AVMI 2010 m. realizavo 21-ą nekilnojamojo turto objektą – gyvenamąsias patalpas ir ūkinius pastatus (žr. 3 priedą). Šie nekilnojamojo turto objektai parduoti už kainą, kuri sudaro 70 proc. pradinės nustatytos vertės. Daugelis realizuotų gyvenamųjų patalpų apleistos, yra nepaklausiose vietose. Penkis iš jų nupirko pirmenybės teisę turintys gyvenamųjų patalpų bendraturčiai¹⁵. Audito metu nustatėme, kad likusiems 16-kai nekilnojamojo turto objektų realizuoti buvo surengti 38 aukcionai ir 13 konkursų, tačiau konkurso būdu neparduota nė vieno nekilnojamojo turto objekto. Kiekvienam iš 16-kos nekilnojamojo turto objektų realizuoti prireikė vidutiniškai po tris aukcionus (konkursus).

Pavyzdys

Pranešimas apie gyvenamąsias patalpas su bendro naudojimo patalpomis Gerosios Vilties g., Vilniuje, gautas 2006 m., patalpos perimtos 2008 m. Pirmojo vertinimo metu patalpų vertė nustatyta 50 000 Lt. Patalpų nepavyko parduoti keturiuose aukcionuose ir trijuose konkursuose. Jos parduotos 2010 m. penktajame aukcione už 13 350 Lt. Patalpas VĮ Registrų centras vertino du kartus, atlikti šeši nukainojimai.

Pranešimas apie gyvenamąsias patalpas Juodšilių g., Vilniuje, gautas 2006 m. Vilniaus AVMI patalpas perėmė 2008 m., pirmojo vertinimo metu nustatyta 210 000 Lt vertė. Patalpų nepavyko parduoti trijuose aukcionuose ir trijuose konkursuose. Jos vertintos pakartotinai, penkis kartus nukainotos, parduotos 2010 m. ketvirtajame aukcione už 65 550 Lt.

Vilniaus AVMI 2010-12-31 buvo likę nerealizuoti 42 nekilnojamojo turto objektai.

Nekilnojamojo turto perėmimas, ypač jei tai paveldimas turtas, yra darbu imlus procesas: sprendžiant nekilnojamojo turto paveldėjimo teise perėjimo valstybei klausimą, VMI kreipiasi į institucijas ir įstaigas dėl informacijos apie kitus paveldėtino nekilnojamojo turto įpėdinius, palikėjo vardu registruotą turtą, su turtu susijusius skolinius įsipareigojimus ir kt.

Pavyzdys

Perimant ir realizuojant gyvenamąsias patalpas Gerosios Vilties g., Vilniuje, nuo 2006 m. gruodžio mėn. iki 2011 m. vasario mėn. buvo parengti ir išsiųsti 25 raštai: civilinės metrikacijos skyriui, notarui, Gyventojų registrų tarnybai, kredito įstaigoms, VĮ Registrų centrui, komunalines paslaugas teikiančioms įmonėms ir t. t.

¹⁵ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, 4.79 str.

Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009–2016 metų strategijoje numatyta valstybės nekilnojamojo turto valdymą perduoti centralizuoto valstybės turto valdytojui, kuris „patikėjimo teise valdytų jam perduotą valstybės nekilnojamąjį turtą <...>, parduotų ir nuomotų <...> valstybės turto valdytojų poreikių atliekant valstybines funkcijas neatitinkantį valstybės nekilnojamąjį turtą“.¹⁶

Auditorių nuomone, bešeimininkį nekilnojamąjį turtą administruoti tikslinga perduoti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui.

Realizuodama nekilnojamąjį turtą, VMI atlieka daug darbo laiko sąnaudų reikalaujančią ir mokesčių administratoriui nebūdingą funkciją.

1.1.1.2. Kilnojamojo turto realizavimas

AVMI konkurso būdu pati realizuoja:

- bešeimininkį kilnojamąjį turtą, išskyrus transporto priemones, kurio vertė didesnė negu 60 tūkst. Lt;
- transporto priemones, kurių vertė viršija 25 tūkst. Lt.

Visas kitas bešeimininkis kilnojamas turtas realizuojamas per prekybos tarpininkus.

Vilniaus AVMI 2010 m. konkurso būdu realizavo kilnojamojo turto už 1 631,8 tūkst. Lt. (vieną transporto priemonę, 693 vnt. audinių kailiukų, 75 kg tauriųjų metalų atliekų, lydinių ir laužo).

Per prekybos tarpininkus 2010 m. realizuota bešeimininkio turto už 581,8 tūkst. Lt, iš jų 88 proc. sudaro už realizuotas transporto priemones gautos lėšos (žr. 2 lentelę). Bešeimininkis turtas 2010 m. buvo realizuojamas per tris prekybos tarpininkus.

2 lentelė. Prekybos tarpininkams perduotas ir realizuotas turtas Vilniaus AVMI 2010 m.		
Prekybos tarpininkas	Perduota turto (be nukainojimo), tūkst. Lt	Gautos lėšos už realizuotą turtą (neatskaičius atlygio įmonei), tūkst. Lt
Įmonė A (transporto priemonės)	812,6	514,5
Įmonė B (drabužiai, avalynė, suvenyrai, buities technika, tauriųjų metalų gaminiai ir kt.)	618,9	64,9
Įmonė C (metalų laužas ir atliekos, cheminiai junginiai ir kt.)	0,0	2,4
Iš viso	1 431,5	581,8
Šaltinis – Vilniaus AVMI		

Įmonė A 2010 m. pardavė 187 transporto priemones už kainą, kuri vidutiniškai sudaro 82 proc. pradinės nustatytos vertės. 2010-12-31 buvo 92 nerealizuotos transporto priemonės. Transporto priemonių vertę, išskyrus galimų brangesnių, nustato Vilniaus AVMI darbuotojas. Pažymėtina, kad vertinimą atliekantys Vilniaus AVMI darbuotojai neturi turto vertintojo kvalifikacijos pažymėjimo ar specialių turto vertinimo žinių. Transporto priemonės vertė nustatoma pagal išorinius požymius ir

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-11-25 nutarimu Nr. 1597 patvirtinta Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009–2016 metų strategija, 12.3.3 p.

panašių transporto priemonių pasiūlą rinkoje (analizuojami pardavimo skelbimai). Nustatyta, kad 75 procentams 2010 m. realizuotų transporto priemonių buvo taikytas nukainojimas.

Turtas, neparduotas per mėnesį nuo jo perdavimo prekybos tarpininkui dienos, gali būti nukainojamas¹⁷. Įmonės A prašymu, iš viso 2010 m. buvo atlikti du šimtai devyni transporto priemonių nukainojimai, kai kurios transporto priemonės nukainotos 5–6 kartus ir realizuotos už kainą, kuri sudaro apie 20 proc. pradinės vertės. Nuo pardavimo kainos prekybos tarpininkui sumokamas nustatyto dydžio atlygis, kuris, kaip nustatyta Taisyklėse, gali siekti iki 20 proc.

Pavyzdys

Automobilį „Opel Vectra“ Vilniaus AVMI perėmė 2009 vasario mėn., įvertino 3 000 Lt. Nukainojus šešis kartus, automobilis parduotas 2010 m. kovo mėn. už 463 Lt.

Automobilį „Audi 100“ Vilniaus AVMI perėmė 2009 m. vasario mėn., įvertino 1 500 Lt. Nukainojus penkis kartus, automobilis parduotas 2010 m. vasario mėn. už 354 Lt.

Nustatyta, kad 2010 m. transporto priemonės buvo realizuojamos vidutiniškai per 3,5 mėn. Aštuonių automobilių nepavyko realizuoti metus ir ilgiau. Ilgai nerealizuojamų transporto priemonių būklė prastėja.

Pavyzdys

Stebėjimo procedūros metu nustatyta, kad transporto priemonės pardavimo aikštelėje sustatytos keliomis eilėmis, prie antroje eilėje stovinčių automobilių prieiti apžiūrėti ir įsėsti vidun nėra galimybės; be to, kai kurie langai išdaužti, todėl į saloną gali patekti drėgmė.

Svarbu kuo greičiau realizuoti į apskaitą perimamas transporto priemonės, nes jų kiekis sparčiai auga: 2011 m. I pusmetį Vilniaus AVMI perėmė beveik tris kartus daugiau transporto priemonių negu tuo pačiu 2010 m. laikotarpiu (atitinkamai 214 ir 79 vnt.).

Nustačius per aukštą parduodamų transporto priemonių kainą, ilgėja jų realizavimo laikas, veikiant aplinkos sąlygoms, prastėja jų techninė būklė, mažėja už jas gautinos lėšos.

Įmonė B 2010 m. realizavo drabužių, avalynės, suvenyrų, buitines technikos baldų, tauriųjų metalų gaminių ir kt. už 64,9 tūkst. Lt, t. y. 10 proc. jai perduoto turto (žr. 2 lentelę). Nustatyta, kad dauguma jai perduotų realizuoti prekių buvo konfiskuotos 2004–2005 m., jos kelis metus buvo sandėlyje, todėl yra komerciškai nepatrauklios.

Pavyzdys

Vilniaus AVMI 2010 m. lapkričio mėn. atliko patikrinimą pas prekybos tarpininką. Nustatyta dalies perduoto realizuoti turto būklė: 15 porų batų dėl ilgo sandėliavimo paveikė pelėsis, drėgmė, jų išvaizda pakitusi; 6 vnt. vyriškų guminių šlepečių yra be užsegimo, skirtingų dydžių, ant vienos kojos; 3 477 vnt. telefonų korpusų yra prastos kokybės, senų, šiuo metu negaminamų telefonų modelių. Prekės pripažintos atliekomis ir pašalintos Atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka.

Vilniaus AVMI 2010-12-31 buvo tauriųjų metalų gaminių (auksinių žiedų, grandinėlių, apyrankių) už 538,9 tūkst. Lt. Įmonei B 2010 m. perduota realizuoti 162 tūkst. Lt vertės tauriųjų metalų

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-26 nutarimu Nr. 634 patvirtintos Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės, 127 p.

gaminų. Tačiau šie gaminiai beveik nerealizuojami – 2010 m. įmonė B pardavė tauriųjų metalų gaminių už 26,6 tūkst. Lt.

Kaip numatyta Taisyklėse¹⁸, tauriųjų metalų gaminius vertina Lietuvos prabavimo rūmai. Taisyklėse numatyta, kad bešeimininkis turtas turi būti įvertintas rinkos kainomis, atsižvelgiant į jo būklę, kokybę, nusidėvėjimą, prekinę išvaizdą, paklausą, realias pardavimo galimybes, prekės specifiškumą, rinką ir kitas svarbias aplinkybes, nuo kurių priklauso jo kaina. Prabavimo rūmai tauriųjų metalų gaminius be defektų vertina kaip naujus, neatsižvelgiant į jų dizainą ir paklausą rinkoje, nes nėra patvirtintos tvarkos ar metodikos, kaip įvertinti nenaujus gaminius. Prabavimo rūmų nustatyta kaina gaminiai perduodami realizacijai, tačiau dėl minėtų priežasčių jų kaina dažnai neatitinka rinkos kainos.

Pavyzdys

Įmonei B perduotų realizuoti juvelyrinių gaminių (grandinėlių, auskarų) iš 585 prabos aukso 1 g kaina svyruoja nuo 132,87 Lt iki 142,30 Lt. Palyginimui: 2011-08-11 naujų auksinių papuošalų (585 prabos auksinės grandinės) 1 g kaina juvelyrinių dirbinių internetinėje parduotuvėje Lietuvoje buvo apie 120 Lt.

Audito metu buvo nagrinėti Vokietijos muitinės rengiami valstybės turto pardavimo aukcionai. 2011-08-04 aukcione siūlomų auksinių papuošalų be defektų pradinės aukciono kainos iki 47 proc. žemesnės už kainas, kuriomis gaminius parduoda įmonė B: auksinės 585 prabos be defektų grandinės 1 g kaina 20,9 EUR (72,2 Lt).

Pažymėtina, kad visi 2010 m. parduoti tauriųjų metalų gaminiai, išskyrus vieną, buvo įvairūs deformuoti ar sulūžę žiedai, aukso drožlės, auksinės detalės ir pan., įvertinti mažesne kaina nei kiti gaminiai (1 g kaina nuo 33 Lt).

Pavyzdys

2010 m. nupirkta 1,15 g auksinis pakabukas už 159,53 Lt (1 g kaina 138,7 Lt). Pakabuką nupirko įmonės B darbuotojas, skubiai prireikus dovanos.

Audito metu nustatyta, kad VMI nesinaudoja galimybe sumažinti tauriųjų metalų gaminių kainą – netaiko Taisyklėse numatyto nukainojimo per mėnesį neparduotam kilnojamajam turtui.

Vilniaus AVMI 2010 m. realizuota tik 5 proc. tauriųjų metalų gaminių, nes VMI netaiko Taisyklėse numatytą nukainojimo galimybių.

1.1.1.3. Vertybinių popierių realizavimas

Vertybiniai popieriai – viena bešeimininkio turto rūšių. Jų 2010-12-31 turėjo tik Vilniaus AVMI: 498 499 vnt. dešimties įmonių akcijų už 1 030,8 tūkst. Lt, iš jų 365 186 vnt. – šešių veikiančių įmonių akcijos už 939,8 tūkst. Lt. Kitos akcijos – likviduotų, likviduojamų ar reorganizuojamų įmonių.

AB „TEO LT“ akcijos (362 630 vnt.), perimtos 2003 ir 2006 m., sudaro 72 proc. Vilniaus AVMI turimų akcijų.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-26 nutarimu Nr. 634 patvirtintos Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apsaikymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekamomis taisyklės, 16.3 p.

Vertybiniai popieriai ir investicinės priemonės parduodami per vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininką¹⁹. Lietuvos Respublikoje išleistų uždarujų akcinių bendrovių vertybinius popierius gali tiesiogiai parduoti ir pati AVMI, jei tokiam pardavimui organizuoti prireiktų mažiau išlaidų, negu parduodant per tarpininką²⁰.

Iki 2011-10-31 Vilniaus AVMI nebuvo nė vieno vertybinių popierių pardavimo atvejo. Nustatyta, kad 2009 m. buvo galimybė realizuoti veikiančios įmonės AB „TEO LT“ akcijas, tačiau ši galimybė neišnaudota.

Pavyzdys

Vilniaus AVMI 2009 m. gavo bendrovės AB „TeliaSonera“ pasiūlymą parduoti jai visas AB „TEO LT“ akcijas. Vilniaus AVMI atsisakė realizuoti akcijas dėl per mažos pasiūlytos kainos. Pažymėtina, kad AB „TEO LT“ valdybos manymu, siūloma kaina buvo teisinga. Vilniaus AVMI sprendimas neparduoti akcijų buvo priimtas taip pat atsižvelgiant į faktą, kad už akcijas gaunami dividendai.

Vilniaus AVMI už turimas AB „TEO LT“ akcijas iki 2011-06-02 gavo 388,3 tūkst. Lt dividendų. Atkreipiame dėmesį, kad jie priskirti Vilniaus AVMI gautoms lėšoms už realizuotą bešeimininkį turtą, tokiu būdu šios lėšos nepagrįstai padidintos²¹.

Nustatyta, kad dėl UAB „Lietuvos aidas“ akcijų realizavimo procedūrų Vilniaus AVMI aiškinosi daugiau kaip metus, vėliau trejetą metų procedūros nebuvo taikytos. Vilniaus AVMI negalėjo paaiškinti, kodėl tiek laiko jų netaikė. Įmonei per tą laiką iškelta bankroto byla.

Pavyzdys

2002-05-17 UAB „Lietuvos aidas“ akcijos įtrauktos į apskaitą.
2003-07-18 Vilniaus AVMI paklausimai VMI prie FM dėl akcijų realizavimo.
2003-07-18 gautas VMI prie FM išaiškinimas dėl akcijų realizavimo, kad, vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymu, reikia kreiptis į bendrovės akcininkus ir informuoti apie galimybę įsigyti akcijas.
2006-05-02 įsiteisėja Vilniaus apygardos teismo nutartis dėl bankroto bylos iškelimo UAB „Lietuvos aidui“.
2006-06-07 Vilniaus AVMI pateikė BUAB „Lietuvos aidas“ administratoriui raštą, kur nurodo ketinanti parduoti Vilniaus AVMI priklausančias akcijas.

Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės turto fondas (toliau – VTF) perima ir valdo valstybei nuosavybės teise priklausančias akcinių bendrovių ir uždarujų akcinių bendrovių akcijas²².

VTF 2011 m. gegužės mėn. kreipėsi į Finansų ministeriją su pasiūlymu įtraukti į privatizuojamų objektų sąrašą ir privatizuoti AB „TEO LT“ akcijas, apskaitytas Vilniaus AVMI. Ministerija pasiūlė VTF į privatizuojamų objektų sąrašą įtraukti visus Vilniaus AVMI apskaitoje esančius vertybinius popierius. Sprendimas šiuo klausimu iki 2011-10-31 buvo nepriimtas.

Auditorių nuomone, bešeimininkio turto – vertybinių popierių perėmimą ir valdymą tikslinga perduoti VTF.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-26 nutarimu Nr. 634 patvirtintos Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės, 81.3 p.

²⁰ Ten pat.

²¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu Valstybinei mokesčių inspekcijai buvo pateiktas parstebėjimas dėl dividendų apskaitos; 2011 metais dividendai priskirti Finansinės ir investicinės veiklos pajamoms.

²² Lietuvos Respublikos valstybės turto fondo įstatymas, 1997-11-04 Nr. VIII-482, 5 str. 1 d. 4 p.

VMI vertybinių popierių realizavimo nevykdo, ši funkcija yra nebūdinga mokesčių administratoriui.

1.1.1.4. Paveldėtų individualių įmonių realizavimas

Tarp valstybės paveldimo bešeimininkio turto yra ir paveldėtos individualios (personalinės) įmonės (toliau – individualios įmonės). Jos paveldimos ta pačia tvarka kaip ir kitas paveldimas turtas.

Individualių įmonių įstatyme²³ numatyta, kad tokios įmonės savininku gali būti tik fizinis asmuo, o tokią įmonę paveldėjęs asmuo, kuris negali būti savininku, per šešis mėnesius nuo palikimo priėmimo dienos turi ją perleisti kito fizinio asmens nuosavybėn, ją reorganizuoti, pertvarkyti ar likviduoti. Tačiau, vadovaujantis kitomis Individualių įmonių įstatymo nuostatomis²⁴, VMI, negalėdama būti paveldėtos individualios įmonės savininku, negali tokios įmonės reorganizuoti ir pertvarkyti. Atkreiptinas dėmesys, kad Taisyklėse nenumatyta, kokius veiksmus gali ir turi atlikti VMI, paveldėjusi individualią įmonę.

VMI duomenimis, 2011-09-16 apskričių valstybinėse mokesčių inspekcijose buvo šešios paveldėtos individualios įmonės. Likviduotų paveldėtų individualių įmonių VMI nėra. Šiuo metu vykdomos trijų paveldėtų įmonių likvidavimo procedūros. Likvidatoriaus funkcijas, AVMI paaiškinimu, taupant lėšas, vykdo AVMI darbuotojas, nors Civilinis kodeksas numato, kad likvidatorių skiria juridinių asmenų dalyviai, kreditorių susirinkimas, juridinių asmenų registro tvarkytojas ar teismas²⁵.

Audito metu nustatyta, kad VMI yra 238 paveldėtinos individualios įmonės (paveldėjimas dar neiformintas), iš jų 197 – Vilniaus AVMI. Jos darbuotojų nuomone, pradėti paveldėjimo bylą netikslinga, nes paveldėtinos įmonės dažniausiai neturi materialiojo ar finansinio turto (išskyrus įsiskolinimus kreditoriams), kuris paveldėjimo teise galėtų pereiti valstybei, paveldėjimo įforminimas reikalauja papildomų darbo laiko ir finansinių sąnaudų, negaunant pajamų. Su kai kuriomis įmonėmis pastaruosius 3–4 metus jokie veiksmai neatliekami.

Pavyzdys

Peržiūrėjus 5 paveldėtinų individualių įmonių bylas pastebėta, kad paskutiniai veiksmai su šiomis įmonėmis (išsiųstas ar gautas raštas dėl su įmone ar savininku susijusios informacijos) atlikti 2007–2008 metais.

Teisės aktai nenustato paveldėtų individualių įmonių administravimo tvarkos ir procedūrų, kai tokią įmonę paveldi valstybė. Darbas su paveldėtinomis individualiomis įmonėmis VMI vyksta vangiai: yra 238 paveldėtinos individualios įmonės, paveldėtų įmonių yra šešios, likviduotų įmonių nėra.

²³ Lietuvos Respublikos individualių įmonių įstatymas, 2003-11-06 Nr. IX-1805, 10 str. 2 d.

²⁴ Ten pat, 11 ir 12 str.

²⁵ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, 2.108 str.

1.1.2. Kilnojamojo turto realizavimas Muitinėje

Ne Bendrijos prekių realizavimo tvarka Muitinėje nustatyta ne Bendrijos prekių realizavimo taisyklėse²⁶:

- vienaarūšes prekes, sulaikytas pagal vieną sulaikymo dokumentą, kurių kaina didesnė negu 60 tūkst. Lt, Muitinė pati realizuoja konkurso būdu;
- prekės, kurių kaina mažesnė negu 60 tūkst. Lt, ar konkurso būdu nerealizuotos prekės parduodamos per juridinį asmenį, su kuriuo Muitinė sudariusi prekių realizavimo sutartį; prekes, kurias atsisakė pirkti juridinis asmuo, Muitinė realizuoja aukcione arba neatlygintinai perduoda valstybės ar savivaldybių institucijoms ir kitoms įstaigoms;
- neparduotos aukcione prekės gali būti neatlygintinai perduodamos valstybės ar savivaldybių institucijoms ir kitoms įstaigoms.

Realizuotinos prekės kainą nustato nuolatinė teritorinės muitinės viršininko įsakymu sudaryta komisija (toliau – Komisija). Ji prekės kainą gali atitinkamai sumažinti, jei prekės fiziškai arba morališkai nusidėvėjo, neturi prekinės išvaizdos, neatlikti prekybai reikalingi prekių tyrimai, jei nustatomi kiti prekės kainai įtakos turintys veiksniai ir pan. Pažymėtina, kad prekių vertinimą atliekantys Komisijos nariai turi vertinimo darbo patirtį, yra dirbę ar dirba Tarifų ir muitinio įvertinimo kontrolės skyriuje.

Muitinė 2010 m. realizavo prekių už 1,5 mln. Lt: transporto priemonių, radijo elektronikos detalių laužo, tauriųjų metalų atliekų ir laužo, gintaro žaliavos ir ruošinių, dekoratyvinių dirbinių iš medienos, tekstilės gaminių, suvenyrų, ikonų, statybinių medžiagų ir kt. Realizuotino šešėmininkio turto Muitinėje 2010-12-31 buvo už 3,2 mln. Lt (iš viso šešėmininkio turto Muitinėje buvo už 100,7 mln. Lt). Nustatyti, ar ilgai sandėlyje esančios prekės buvo nerealizuotos, galimybės nėra, nes F tipo muitinės sandėlio prekių apskaitos programoje nėra apibendrintų duomenų apie prekių konfiskavimo datą. Audito metu taip pat nebuvo vertinama, kaip realizuojamas skirtingų rūšių šešėmininkis turtas, nes Muitinėje turto bylos neformuojamos, prekių apskaitos dokumentai kaupiami ir saugomi bylose pagal procedūras (pvz.: turto įvertinimo (apžiūros) aktai, turto nukainojimo aktai ir pan.).

Muitinė aukciono ar konkurso būdu realizavo 77 proc. visų 2010 m. realizuotų prekių, o 23 proc. realizuota per juridinius asmenis.

Muitinė 2010 m. surengė 23 aukcionus ir 10 konkursų, perduota prekių už 1 185,0 tūkst. Lt (žr. 3 lentelę).

²⁶ Muitinės departamento prie Finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2004-12-29 įsakymu Nr. 1B-1204 patvirtintos Daiktinių įrodymų, konfiskuotų, į valstybės pajamas perduotų, pripažintų šešėmininkėmis prekių, neturinčių Bendrijos prekių muitinio statuso, realizavimo taisyklės.

3 lentelė. Muitinės organizuoti aukcionai ir konkursai dėl prekių pardavimo 2010 m.				
	Aukcionų, konkursų skaičius, vnt.	Išstatyta prekių už, tūkst. Lt*	Parduota prekių už, tūkst. Lt	Skaičius aukcionų, konkursų, kurių metu prekės ar dalis prekių buvo parduotos, vnt.
Aukcionai	23	437,4	365,9	15
Konkursai	10	6 192,3	819,0	4
* Skaičiuojamos ir pakartotinių aukcionų ir konkursų metu skelbiamos tos pačios prekės kainos. Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal 2010 m. aukcionų ir konkursų rengimo Kauno teritorinėje muitinėje duomenis				

Audito metu pastebėjome, kad aukciono būdu parduodamų prekių kaina išauga vidutiniškai 22 proc. lyginant su pradine nustatyta kaina, parduodant konkurso būdu –15 proc.

Juridiniams asmenims, su kuriais konkurso būdu sudarytos prekių realizavimo sutartys (toliau – įmonė), 2010 m. Muitinė pardavė prekių už 365,9 tūkst. Lt. Muitinėje 2010 m. galiojo prekių realizavimo sutartys su 10 įmonių, prekiaujančių skirtingų rūšių prekėmis. Prieš atsiimant prekes iš sandėlio, įmonė sumoka nustatytą prekių kainą, įskaitant muitus ir kt. importo mokesčius.

Apibendrintų duomenų apie įmonėms siūlomas pirkti ir nupirkta prekes nėra, todėl atrankos būdu analizavome 2010 m. sausio–birželio mėn. pateiktus pasiūlymus. Šiuo laikotarpiu prekes iš Muitinės pirko keturios įmonės (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Ne Bendrijos prekių realizavimo pagal sutartis su įmonėmis rezultatai Muitinėje 2010 m. sausio–birželio mėn.			
Įmonė	Siūlyta pirkti prekių, tūkst. Lt	Nupirkta prekių, tūkst. Lt	Nupirtų prekių vertės santykis su siūlytų pirkti prekių verte, proc.
Įmonė A (transporto priemonės)	154,0	97,5	63
Įmonė D (statybinės medžiagos, gintaras ir kt.)	110,4	55,0	50
Įmonė E (atliekos, sudėtyje turinčios tauriųjų metalų ir kt.)	53,2	11,4	21
Įmonė F (plataus vartojimo prekės ir kt.)	3,7	1,4	39
Iš viso	321,3	165,4	51
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Kauno teritorinės muitinės 2010 m. sausio–birželio mėn. įmonėms teiktus pasiūlymus			

Įmonės 2010 m. sausio–birželio mėn. nupirko daugiau nei pusę visų joms siūlytų prekių. Daugiausia nupirkta transporto priemonių: iš 41 pasiūlytos nupirkta 31 (75 proc.), vidutinė vieno pirko automobilio kaina – 3 140 Lt.

Atkreiptinas dėmesys į Muitinės praktiką realizuojant konfiskuotas transporto priemones, kurias atsisakė pirkti įmonė. Jei vertinant transporto priemonę nustatyta kaina lygi ar net šiek tiek didesnė už gautiną sumą perdavus transporto priemonę atliekų tvarkytojui, siekiant sumažinti su aukciono organizavimu ir prekių saugojimu susijusias išlaidas, transporto priemonė atiduodama

atliekų tvarkytojui. Pajamos už transporto priemones, atiduotas atliekų tvarkytojui, 2010 m. sudarė 65,2 tūkst. Lt (vidutiniškai 418 Lt už transporto priemonę).

Muitinės nustatoma daugumos transporto priemonių kaina atitinka rinkos kainą, todėl juridinis asmuo, su kuriuo sudaryta prekių realizavimo sutartis, nuperka 75 proc. Muitinės siūlomų transporto priemonių.

Aukciono būdu 2009 m. realizuota tauriųjų metalų gaminių (auksinių auskarų, viena grandinė) už 4,5 tūkst. Lt. Pažymėtina, kad vertindama Komisija nustatė mažesnę pradinę šių gaminių pardavimo kainą, lyginant su Prabavimo rūmų iki perdavimo Muitinei nustatyta verte, atsižvelgiant į jų būklę, prekinę išvaizdą ir pan.

Pavyzdys

2006 m. sulaikytos grandinės prekių perdavimo akte nurodyta vertė vertinimo metu sumažinta 70 proc., atsižvelgus į prekės būklę, prekinę išvaizdą, paklausą rinkoje, į tai, kad nenustatyta kilmės šalis. Auskarų vertė vertinimo metu sumažinta 19 proc., nurodyta, kad daugelis auskarų modelių pasenę.

Aukcione minėti tauriųjų metalų gaminiai parduoti už kainą, kuri nuo 1,5 iki 6,5 karto didesnė negu skelbta pradinė.

Muitinėje 2010 m. tauriųjų metalų gaminiai nebuvo realizuojami, nerealizuotų gaminių 2010-12-31 duomenimis nėra.

Tauriųjų metalų gaminiai Muitinėje vertinami pagal jų būklę, prekinę išvaizdą, realias pardavimo galimybes, todėl visi tauriųjų metalų gaminiai Muitinėje yra realizuoti.

1.2. Bešeimininkio turto naikinimas

Valstybei svarbu užtikrinti, kad rinkoje nebūtų prieinamos neteisėtais būdais į šalį įvežtos prekės: tabakas ir jo gaminiai, etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, narkotikai ir psichotropinės medžiagos, medikamentai ir kt. Tokios prekės turi būti sunaikintos. Naikinimą organizuoja ta institucija, kurios žinioje yra naikintinos prekės. Tabakas ir jo gaminiai 2010 m. sudarė 84 proc. sulaikytų akcizinių prekių (lyginant su 2009 m., išaugo 40 proc. – iki 281 401 tūkst. cigarečių), 15 proc. – alkoholiniai gėrimai.

Alkoholio produktai, tabakas ir jo gaminiai naikinami pagal Areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio bei alkoholinių gėrimų sunaikinimo tvarkos aprašą²⁷ ir Konfiskuotų ir valstybės naudai perduotų tabako gaminių sunaikinimo tvarkos aprašą²⁸ (toliau – Aprašai).

²⁷ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-02-12 nutarimu Nr. 178.

²⁸ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-10-05 nutarimu Nr. 1116.

Kai naikinamos alkoholio produktų apimtys viršija 100 litrų, o naikinamo tabako apimtys viršija 1000 cigarečių arba 1 kg kitokių tabako gaminių, naikinimo procedūroje turi dalyvauti komisija. Ją sudaro:

- naikinimą inicijuojančios institucijos atstovas,
- AVMI atstovas,
- Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atstovas (naikinant alkoholį) ar Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos atstovas (naikinant tabaką),
- įmonės, kurios teritorijoje naikinami gaminiai, atstovas.

Jei naikinamas mažesnis alkoholio ar tabako gaminių kiekis, komisija sudaroma tik iš naikinimą inicijuojančios institucijos atstovų.

Atkreipiame dėmesį, kad Muitinės įstatyme²⁹ nurodyta, kad konfiskuotos ne Bendrijos prekės turi būti sunaikintos dalyvaujant Muitinės pareigūnams. Audito metu nustatyta, kad tabako ir alkoholio gaminių naikinimo komisijose Muitinės pareigūnas nedalyvauja, išskyrus atvejus, kai šių gaminių naikinimą organizuoja pati Muitinė. VMI, VSAT ir Policija, naikindamos ne Bendrijos tabako ir alkoholio gaminius, vadovaujasi ne Muitinės įstatymu, o Aprašais. Todėl šios institucijos apie tokių gaminių naikinimą Muitinės neinformuoja ir Muitinės atstovas juos naikinant nedalyvauja.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose Aprašuose nenumatyta, kad Muitinės pareigūnai dalyvautų kitoms institucijoms naikinant ne Bendrijos tabako ir alkoholio gaminius. Muitinės pareigūnams nedalyvaujant šių prekių naikinime neužtikrinama ne Bendrijos prekių muitinė priežiūra.

Pagal Aprašus tabako gaminiai naikinami:

- deginant;
- susmulkinant smulkintuvu ir sumaišant su nuotekų dumblu (kompostuojant). Šis būdas Muitinėje pradėtas taikyti nuo 2010 m. gruodžio mėn.

Audituojamu laikotarpiu tabako gaminius kompostavimo būdu naikino tik Muitinė, kitos institucijos tabako gaminius naikino deginimo būdu.

Muitinės F tipo sandėlyje tabako gaminių kiekis (vertine išraiška) auga: šios prekės 2010 m. sudarė 78 proc. sandėlyje esančių prekių – 2 kartus daugiau nei 2009 m.

Muitinėje tabako gaminių 2010 m. sunaikinta 6,7 mln. cigarečių pakelių³⁰ – 12 kartų daugiau nei 2009 m.

²⁹ Lietuvos Respublikos muitinės įstatymas, 2004-04-27 Nr. IX-2183, 65 str. 5 d.

³⁰ Kiekis pateiktas su prielaida, kad viename cigarečių pakelyje yra 20 cigarečių. Perskaičiavimas atliekamas, nes Muitinės F tipo sandėlio apskaitoje tabako gaminiai apskaitomi ne cigarečių pakeliais, o cigaretėmis.

Audito metu nustatyta, kad Muitinei vieno cigarečių pakelio naikinimas deginimo būdu kainavo 0,047 Lt, kompostavimo būdu – 0,012 Lt. Be to, per mėnesį Muitinė vidutiniškai deginimo būdu sunaikindavo apie 550 tūkst., o kompostavimo būdu – apie 3 429 tūkst. cigarečių pakelių.

Kompostuojant tabako gaminius vieno cigarečių pakelio sunaikinimas Muitinei kainuoja beveik keturis kartus mažiau nei deginant, o per mėnesį sunaikinimo tabako gaminių apimtys yra šešis kartus didesnės. Taigi kompostuojant tabakas ir jo gaminiai naikinami efektyviau.

VMI naikinama nedaug tabako: 2009–2010 metais sunaikintas 9 441 cigarečių pakelis ir 0,3 kg tabako (žr. 5 lentelę). Nesunaikinta tabako ir jo gaminių likučių 2010-12-31 duomenimis – 3 793 cigarečių pakeliai.

5 lentelė. AVMI tabako ir jo gaminių naikinimas 2009–2010 m.					
AVMI	Sunaikinta tabako, pakeliai, kg		Tabako naikinimo išlaidos, Lt	Sutartys tabako naikinimui	Sąskaita–faktūra už tabako naikinimą
	2009	2010			
Marijampolės		5 007	90,88	yra	yra
Vilniaus	418		35,40	nėra	yra
Utenos	20		0	nėra	nėra
Telšių		380	0	nėra	nėra
Tauragės	197		neatlygintinai	yra	nėra
Alytaus		2 236	0	nėra	nėra
Klaipėdos	119		5,84	nėra	yra
		1 064, 0,3 kg	58,59	nėra	yra

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal AVMI pateiktus duomenis

Audituojamu laikotarpiu VMI sistemoje taikyta nevienoda tabako ir jo gaminių naikinimo praktika.

Pavyzdys

Marijampolės AVMI tabako gaminių naikinimui sudarė atlygintą sutartį, o Tauragės AVMI – neatlygintą. Klaipėdos ir Vilniaus AVMI tabako gaminius naikina neatlygintinai, tačiau be sutarčių. Utenos, Telšių ir Alytaus AVMI teigia, kad tabakas naikinamas nemokamai, sutartys su tabako naikinimo įmone nesudaromos.

Vieno cigarečių pakelio naikinimo išlaidos AVMI skiriasi iki trijų kartų.

Pavyzdys

Vilniaus AVMI cigarečių pakelį 2009 m. naikino 1,4 karto brangiau negu Klaipėdos AVMI (atitinkamai 0,07 Lt ir 0,05 Lt). Klaipėdos AVMI cigarečių pakelį 2010 m. naikino 3 kartus brangiau negu Marijampolės AVMI (atitinkamai 0,045 Lt ir 0,015 Lt). Tauragės AVMI cigaretės 2009 m. naikino sudariusi neatlygintino naikinimo sutartį su tabako naikinimo įmone.

Audito metu nustatyti tabako naikinimo atvejai VMI, nepagrįsti pakankamais įrodymais, patvirtinančiais tabako sunaikinimą:

Pavyzdys

Pagal Telšių AVMI pateiktus tris turto naikinimo aktus 2010 m. sunaikinta 380 pakelių cigarečių. Negauta nė viena PVM sąskaita–faktūra iš tabako naikinimo įmonės. Telšių AVMI atstovai teigia, kad Telšių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas, vykdydamas savo žinioje turimų konfiskuotų tabako gaminių naikinimus, kviečia dalyvauti Telšių AVMI atstovą, be to, žodiniu susitarimu sutinka naikinti ir Telšių AVMI turimus konfiskuotus tabako gaminius. Išnagrinėjus tris Telšių AVMI tabako naikinimo atvejus nustatyta, kad dviem atvejais tabako naikinimas įformintas netinkamai – turto sunaikinimo aktus pasirašė ne visi komisijos, kurios sudėtis nustatyta teisės aktais, nariai. Tabako naikinimo įmonė informavo, kad tabako naikinimų neatlygintinai nevykdo, informacijos apie tai, kad Telšių AVMI 2010-04-14 būtų naikinusi savo tabako gaminius, įmonė neturi.

Pagal Alytaus AVMI pateiktus penkis turto naikinimo aktus 2010 m. sunaikinti 2 236 pakeliai cigarečių. Negauta nė viena sąskaita–faktūra iš tabako naikinimo įmonės. Tabako naikinimo įmonės paprašė pateikti naikinimo aktus tų tabako gaminių, kurie buvo vykdomi dienomis, nurodytomis Alytaus AVMI turto naikinimo aktuose. Nė vieno Alytaus AVMI sudaryto turto naikinimo akto tabako naikinimo įmonė nepateikė. Atkreipiame dėmesį, kad Marijampolės AVMI 2010-03-24 sunaikino 5 007 pakelius cigarečių toje pačioje tabako naikinimo įmonėje. Skirtingai nei Alytaus AVMI, tabako gaminių naikinimo sutartis su tabako naikinimo įmone pasirašyta, už tabako gaminių naikinimą Marijampolės AVMI įmonei sumokėjo 90,88 Lt.

VMI nepakankamai užtikrinama tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolė, nes nustatyta atveju, nepagrįstų pakankamais tabako ir jo gaminių naikinimo faktą patvirtinančiais įrodymais.

Kitose institucijose tabako ir jo gaminių naikinimas vykdomas decentralizuotai. Policijos departamentas ir VSAT centrinė įstaiga nekaupia ir neapibendrina informacijos apie padaliniuose saugomus tabako gaminius ir jų naikinimo apimtį bei kitą šešėlininkį turtą. VSAT naikinimą organizuoja šešios VSAT rinktinės, Policijoje – 29 policijos įstaigos ir jų struktūriniai padaliniai.

VMI prie FM duomenimis, daugiausia tabako ir jo gaminių sunaikina VSAT ir Policija:

- 2009 m. 3,4 mln. pakelių cigarečių (87 proc. visų sunaikintų tabako gaminių);
- 2010 m. 3,6 mln. pakelių cigarečių ir 1,2 tūkst. kg tabako (36 proc. visų sunaikintų tabako gaminių).

Pagal VSAT ir Policijos pateiktas tabako ir jo gaminių naikinimo sutartis matyti, kad 2009 m. VSAT ir Policijos padalinių naikinimo įkainiai svyravo nuo 0,01 Lt iki 0,07 Lt už cigarečių pakelį, 2010 m. – nuo 0,005 Lt iki 0,015 Lt.

Neturėdamos padalinių informacijos apie saugomų tabako gaminių apimtį, jų sunaikinimą, VSAT prie Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos nepakankamai užtikrina tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolę.

VSAT ir Policija, sulaikiusios ne Bendrijos prekes, teisės aktais yra įpareigosotos nedelsiant (iki kitos darbo dienos 13 val.) apie tai informuoti Muitinę³¹. Policijos departamentas ir VSAT centrinė įstaiga neužtikrina, kad informacija apie sulaikytas ne Bendrijos prekes būtų tinkamai pateikta Muitinei.

³¹ Lietuvos Respublikos muitinės įstatymas, 2004-04-27 Nr. IX-2183, 65 str. 2 d.; Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2008-06-11 įsakymu Nr. 1B-412 patvirtintos Sulaikytų prekių apskaitymo centralizuotame F tipo muitinės sandėlyje taisyklės, 9 p.

Audito metu atsitiktinės atrankos būdu peržiūrėjus 2010 m. IV ketvirtį Muitinės gautus 152 informacinius pranešimus apie sulaikytas (konfiskuotas) ne Bendrijos prekes nustatyta, kad 69 pranešimai pateikti pavėluotai. Pasitaikė atvejų, kai informacija apie sulaikytas (konfiskuotas) prekes buvo pateikiama kitokia forma, nei nustatyta teisės aktuose.

Pavyzdys

VSAT prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus rinktinės Ikiteisminio tyrimo skyrius informacinį pranešimą apie sulaikytas (konfiskuotas) prekes Kauno teritorinei muitinei pateikė 2010-11-04, o poėmio protokolas surašytas 2010-04-07.

Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelmės rajono policijos komisariatas 2010-10-25, nesilaikydamas nustatytos informacijos pateikimo formos, informavo Kauno teritorinę muitinę apie Kelmės rajono apylinkės teismo nutarimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad administruodama ne Bendrijos prekes Muitinė turi užtikrinti jų muitinę priežiūrą³². Kadangi muitai priklauso Bendrijos nuosaviems ištekliams, Europos Komisija kontroliuoja, kad jie būtų laiku įtraukti į apskaitą. Už kiekvieną pavėluotą dieną valstybei narei gali būti pritaikytos didesnės palūkanos³³. Laikotarpis, už kurį taikoma sankcija, neribojamas.

Decentralizuotai administruojant bešeimininkį turtą, VSAT ir Policijoje neužtikrinama, kad informacija apie sulaikytas ne Bendrijos prekes tinkamai būtų teikiama Muitinei. Neturėdama visos informacijos ar pavėluotai gavusi informaciją apie kitų institucijų sulaikytas ne Bendrijos prekes, Muitinė negali užtikrinti jų muitinės priežiūros.

2. Bešeimininkio turto administravimo išlaidos

VMI patirtos išlaidos administruojant bešeimininkį turtą 2008–2010 m. didėjo: 2010 m. buvo 32 proc. didesnės nei 2008 m. (žr. 6 lentelę).

6 lentelė. Bešeimininkio turto administravimo rezultatai VMI 2008–2010 m.			
Rodiklis	2008 m.	2009 m.	2010 m.
Perimta į apskaitą per metus, tūkst. Lt	7 308,7	9 755,4	9 309,3
Gauta lėšų realizavus turtą, tūkst. Lt	5 825,7	4 072,2	5 958,4
Patirta išlaidų, tūkst. Lt	616,5	744,9	814,3
Išlaidos, tenkančios 1 Lt gautų lėšų, Lt	0,11	0,18	0,14
Realizuotino turto likutis gruodžio 31 d., tūkst. Lt	6 176,1	8 938,0	7 689,6
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal VMI prie FM pateiktus duomenis			

Pažymėtina, kad į patirtas išlaidas neįtraukiamos darbuotojų darbo užmokesčio, patalpų administravimo, komandiruočių ir pan. išlaidos, todėl išlaidos, tenkančios 1 Lt gautų lėšų, faktiškai yra dar didesnės. Daugiausia išlaidų, lyginant su gautomis lėšomis už realizuotą turtą, 2010 m. patyrė Utenos AVMI (gauti vieną litą lėšų patirta 0,56 Lt išlaidų), mažiausia – Klaipėdos AVMI (0,07 Lt).

³² Laiku ir tinkamai apskaičiuoti muitai ir mokesčiai, laiku įtraukti į muitinės apskaitą ir užtikrinta mokesčių išieškojimo procedūra; užtikrinta prekių sunaikinimo kontrolė ir kt.

³³ 2000-05-22 Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000.

Didžiausią VMI patirtų išlaidų dalį 2008–2010 m. sudarė sumos, sumokėtos turta realizuojančioms įmonėms, nekilnojamojo turto administravimo išlaidos, išlaidos skoloms už paveldėtą turta apmokėti ir turto vertės nustatymo išlaidos (žr. 7 lentelę).

Patirtos išlaidos	2008 m.	2009 m.	2010 m.
Sumokėta įmonėms, realizuojančioms turta (atlygis nuo parduoto Turto sumos)	102,4	294,1	365,4
Išlaidos skoloms už paveldėtą turta apmokėti	124,7	113,5	122,9
Turto vertės nustatymo išlaidos	106,5	65,9	70,5
Nekilnojamojo turto administravimo išlaidos	89,4	40,4	44,5
Ekspertizės, saugojimo, aukcionų organizavimo, transporto priemonių registravimo, paveldimo turto tvarkymo ir kitos išlaidos	193,5	230,9	111,0
Iš viso	616,5	744,9	814,3
Šaltinis – AVMI patirtų išlaidų 2008–2010 m. tipinės ataskaitos.			

Paslaugų, susijusių su bešeimininkio turto administravimu, pirkimą organizuoja AVMI. Nustatyta, kad šio turto vertinimo įkainiai, lyginant keturių AVMI³⁴ turto vertinimo sutartis, skiriasi du tris kartus.

Pavyzdys

Namo vertinimo įkainis Tauragėje yra 600 Lt, Vilniuje – 200 Lt, transporto priemonių vertinimo įkainis Tauragėje – nuo 200 Lt, Vilniuje – 100 Lt. Pažymėtina, kad 2011 m. Tauragės AVMI sudarytoje vertinimo paslaugų sutartyje buto, žemės sklypo, transporto priemonių vertinimo įkainiai dar padidėjo.

Atlygis įmonėms už turto pardavimo paslaugas nagrinėtose AVMI audituojamu laikotarpiu neviršija Taisyklėse nustatyto dydžio ir svyruoja tarp 15 ir 20 proc. parduoto turto sumos.

Kai kurių AVMI patiriamos bešeimininkio turto administravimo išlaidos, tenkančios 1 Lt gautų lėšų, skiriasi iki aštuonių kartų.

VMI bešeimininkio turto faktiškai patirtos administravimo išlaidos yra didesnės, nes į jas neįtraukiamos darbuotojų darbo užmokesčio, patalpų administravimo, komandiruočių ir pan. išlaidos.

Administruojant ne Bendrijos prekes 2010 m. Muitinės patirtos išlaidos, lyginant su 2009 m., išaugo 62 proc. (žr. 8 lentelę). F tipo sandėlio išlaidų augimui 2010 m. įtakos turėjo du kartus padidėjęs prekių sulaikymas ir prekių likutis sandėlyje.

Rodiklis	2009 m.	2010 m.
Realizuota prekių ⁴ , tūkst. Lt	1 261,9	1 545,3
Sunaikinta nerealizuotinių prekių, tūkst. Lt	2 482,2	31 074,6
Patirta išlaidų, tūkst. Lt	1 290,8	2 091,7
Išlaidos, tenkančios 1 Lt gautų lėšų, Lt	1,02	1,35
Patirtų išlaidų susigrąžinimas, tūkst. Lt	39,2	78,7
Sulaikyta prekių, tūkst. Lt	53 965,6	106 269,3
Prekių likutis gruodžio 31 d., tūkst. Lt	51 783,5	100 658,8
Šaltinis – Kauno teritorinės muitinės pateikta informacija		

³⁴ Vilniaus, Tauragės, Utenos apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos.

Daugiausia 2010 m. išaugo prekių naikinimo išlaidos – daugiau kaip aštuonis kartus (žr. 9 lentelę).

9 lentelė. F tipo sandėlio 2009–2010 m. patirtos išlaidos, tūkst. Lt		
Patirtos išlaidos	2009 m.	2010 m.
Prekių naikinimas	23,1	191,7
Transporto priemonių saugojimas ir transportavimas	412,0	877,5
Kitų prekių transportavimas ir krovos darbai	69,3	129,4
Patalpų nuoma	114,3	117,8
Darbo užmokestis	444,1	479,1
Prekių pasauga	180,9	202,8
Komunalinės paslaugos, paslaugų pirkimas, sandėlio įrangos įsigijimas	18,8	0,9
Kitos išlaidos	28,3	92,4
Iš viso	1 290,8	2 091,7
Šaltinis – Centralizuoto F tipo muitinės sandėlio veiklos organizavimo skyriaus 2008–2010 m. ataskaitos		

Didžiąją patiriamų išlaidų dalį ir 2009, ir 2010 m. sudarė išlaidos transporto priemonių saugojimui ir transportavimui, darbo užmokesčiui ir prekių pasaugai. Viena priežasčių, lemianti prekių administravimo išlaidų augimą, – daugėja F tipo sandėlyje esančių naikintinų prekių.

Pavyzdys

Nerealizuotomis 2009 m. pripažintos apie 19 tonų prekių aerolinėje pakuotėje. Atliekų šalinimo įmonė prekių sunaikinimo paslaugą įvertino apie 11,5 mln. Lt. Kita įmonė šią paslaugą sutiktų atlikti už 115 000 Lt, prekės naikinti būtų išvežamos į Lenkiją. Artimiausiu metu dėl lėšų trūkumo šių prekių naikinti neplanuojama.

Sandėlyje esančių prekių vertė 2010 m. pabaigoje buvo du kartus didesnė nei 2009 m. Didžiausią dalį sudarė tabakas ir jo gaminiai (per 76 proc. sandėlyje esančių prekių vertės).

Siekdama taupyti ne Bendrijos prekių administravimo išlaidas, Muitinė įgyvendino jų mažinimo priemones:

- patvirtinti taupymo priemonių planai³⁵ 2009 ir 2010-iems metams (tačiau nenumatyta vertinti priemonių vykdymo rezultatų);
- sulaikytų transporto priemonių transportavimo ir pasaugos, siuntų pristatymo, prekių gabenimo ir krovos darbų sutarčių sąlygos pakeistos – sumažinti paslaugų įkainiai (Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimu);
 - sudaryta 13-ka sulaikytų prekių neatlygintinos pasaugos sutarčių;
 - 2009 m. atsisakyta sandėlių nuomos Šiauliuose – prekės pervežtos saugoti į Panevėžį.

Bešeimininkio turto administravimo funkcijai vykdyti Muitinėje skiriamos lėšos (F tipo sandėlio veiklai finansuoti) mažėjo: 2009 m. skirta 630,1 tūkst. Lt, 2010 m. – 593,0 tūkst. Lt.

Didėja F tipo sandėlyje esančių ne Bendrijos prekių likutis, kurio 78 proc. sudaro naikintinos prekės, tačiau mažėja F tipo sandėliui skiriamos lėšos, todėl neužtikrinamas prekių sunaikinimas.

³⁵ Panevėžio teritorinės muitinės viršininko įsakymai: 2009-06-17 Nr. A4-127, 2010-01-26 Nr. A4-17.

Audito metu įvykę pokyčiai

VMI prie FM nuostatai pakeisti 2011 m. liepos mėn. Numatyta, kad konfiskuoto, bešeimininkio, valstybės paveldėto, kitais būdais į valstybės pajamas perduoto ir paimto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perėmimą, rodymą apskaitoje, saugojimą, realizavimą, grąžinimą ir pripažinimą atliekomis vykdo VMI prie FM³⁶. Dešimties AVMI vykdyta bešeimininkio turto administravimo funkcija perduota vykdyti VMI prie FM nuo 2011 m. spalio mėnesio.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Išvados

Dėl bešeimininkį turtą administruojančių institucijų:

1. Teisės aktai įpareigoja VMI administruoti bešeimininkį turtą, tačiau VMI, kaip mokesčių administratoriui, ši funkcija nebūdinga. Bešeimininkio turto administravimas yra nebūdinga VSAT ir Policijos funkcija (1 skyrius, 7–8 psl.).

2. Ne Bendrijos prekių administravimas susijęs su Bendrijos muitų ir nacionalinių teisės aktų įpareigojimu Muitinei užtikrinti šių prekių muitinę priežiūrą, o tai susiję su Muitinės misija ir paskirtimi (1 skyrius, 7–8 psl.).

Dėl bešeimininkio turto realizavimo:

3. Vilniaus AVMI bešeimininkį turtą realizuoja nepakankamai efektyviai: 2010 m. turimų vertybinių popierių nerealizavo; realizavo mažiau negu pusę turimo nekilnojamojo turto; tauriųjų metalų gaminių (juvelyrinių aukso dirbinių) nerealizavo, nes jų kaina neatitinka rinkos kainos, o nukainojimo galimybių Vilniaus AVMI neišnaudojo; Vilniaus AVMI nustato per aukštą parduodamų transporto priemonių kainą, todėl ilgėja jų realizavimo laikas, prastėja jų techninė būklė ir mažėja už šias transporto priemones gaunamos lėšos (1 skyrius, 10–15 psl.).

4. VMI bešeimininkio turto administravimo išlaidos, tenkančios 1 Lt gautų lėšų, 2010 m. buvo 0,14 Lt, tačiau faktiškai patiriamos išlaidos yra kelis kartus didesnės, nes į jas neįtraukiamos darbuotojų darbo užmokesčio, patalpų administravimo, komandiruočių ir pan. išlaidos (2 skyrius, 22–23 psl.).

5. Muitinė bešeimininkį kilnojamąjį turtą realizuoja pakankamai efektyviai. Muitinės nustatoma daugumos transporto priemonių kaina atitinka rinkos kainą, realizuojami visi turimi tauriųjų metalų gaminiai (1 skyrius, 16–18 psl.).

³⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-07-25 įsakymas Nr. 1K-249 „Dėl finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymo Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, 6 p.

6. Teisės aktai nenustato paveldėtų individualių įmonių administravimo tvarkos ir procedūrų, kai jas paveldi valstybė, todėl neužtikrinamas tinkamas jų administravimas (1 skyrius, 15 psl.).

Dėl bešeimininkio turto naikinimo:

7. Pakeitus tabako ir jo gaminių naikinimo būdą 2010 m., per mėnesį Muitinės sunaikinamų tabako gaminių padaugėjo šešis kartus. 2010 m. Muitinė sunaikino 12 kartų daugiau tabako gaminių negu 2009 m., tačiau F tipo sandėlyje esančio tabako gaminių kiekis auga, sunaikinami ne visi naikintini tabako gaminiai (1 skyrius, 19–20 psl.).

8. F tipo sandėlyje esančių ne Bendrijos prekių likutis didėja, išlaidos jų administravimui auga, tačiau administravimui skiriamos lėšos mažėja. Muitinės patiriamos išlaidos, tenkančios 1 Lt gautų lėšų, 2010 m. buvo 1,35 Lt, nes prekės, kurias galima realizuoti, sudaro 3 proc. visų F tipo sandėlyje esančių ne Bendrijos prekių, o naikintinos prekės (tabako ir alkoholio gaminiai) – 78 proc. prekių (2 skyrius, 23–24 psl.).

9. VMI nepakankamai užtikrinama tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolė, nes pasitaikė atvejų, kai nėra pakankamų tabako ir jo gaminių naikinimo faktą pagrindžiančių įrodymų, todėl negalime pasakyti, ar VMI užtikrina viso naikintino tabako ir jo gaminių sunaikinimą (1 skyrius, 20–21 psl.).

10. VSAT ir Policijoje nepakankamai užtikrinama tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolė, nes tabaką šiose institucijose naikina šešios VSAT rinktinės ir 29 policijos įstaigos ir jų struktūriniai padaliniai, o Policijos departamentas ir VSAT nekaupia ir neapibendrina informacijos apie padaliniuose saugomą tabaką ir jo gaminius ir jų naikinimo apimtis (1 skyrius, 21 psl.).

11. Muitinės pareigūnas nedalyvauja kitoms institucijoms naikinant ne Bendrijos tabako ir alkoholio gaminius, nes Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame Areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio bei alkoholinių gėrimų sunaikinimo tvarkos apraše ir Konfiskuotų ir valstybės naudai perduotų tabako gaminių sunaikinimo tvarkos apraše nenumatytas Muitinės pareigūno dalyvavimas kitoms institucijoms naikinant ne Bendrijos tabako ir alkoholio gaminius. Be to, Muitinė neturi visos informacijos apie kitų institucijų sulaikytas ne Bendrijos prekes arba gauna ją pavėluotai, todėl negali užtikrinti ne Bendrijos prekių muitinės priežiūros (1 skyrius, 18–19, 21–22 psl.).

Rekomendacijos

Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1. Siekiant efektyvesnio bešeimininkio, konfiskuoto, paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių administravimo ir atsižvelgiant į Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009–2016 metų strategiją:

1.1. nekilnojamojo turto ir vertybinių popierių administravimą perduoti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui (1 ir 3 išvados).

1.2. numatyti priemones kilnojamojo turto administravimo centralizavimui (1–3, 5, 7, 9 ir 10 išvados).

2. Reglamentuoti valstybės paveldėtų individualių įmonių administravimą (6 išvada).

3. Priimti teisės aktų pakeitimus dėl ne Bendrijos prekių muitinės priežiūros, suderinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus Areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio bei alkoholinių gėrimų sunaikinimo tvarkos ir Konfiskuotų ir valstybės naudai perduotų tabako gaminių sunaikinimo tvarkos aprašus su Muitinės įstatymu (11 išvada).

6-ojo audito departamento direktorius

Rimantas Sanajėvas

Vyresnysis valstybinis auditorius

Darius Tartėnas

Valstybinio audito ataskaitos kopijos (po vieną egz.) pateiktos:

Lietuvos Respublikos Vyriausybei,

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai,

Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,

Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,

Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos,

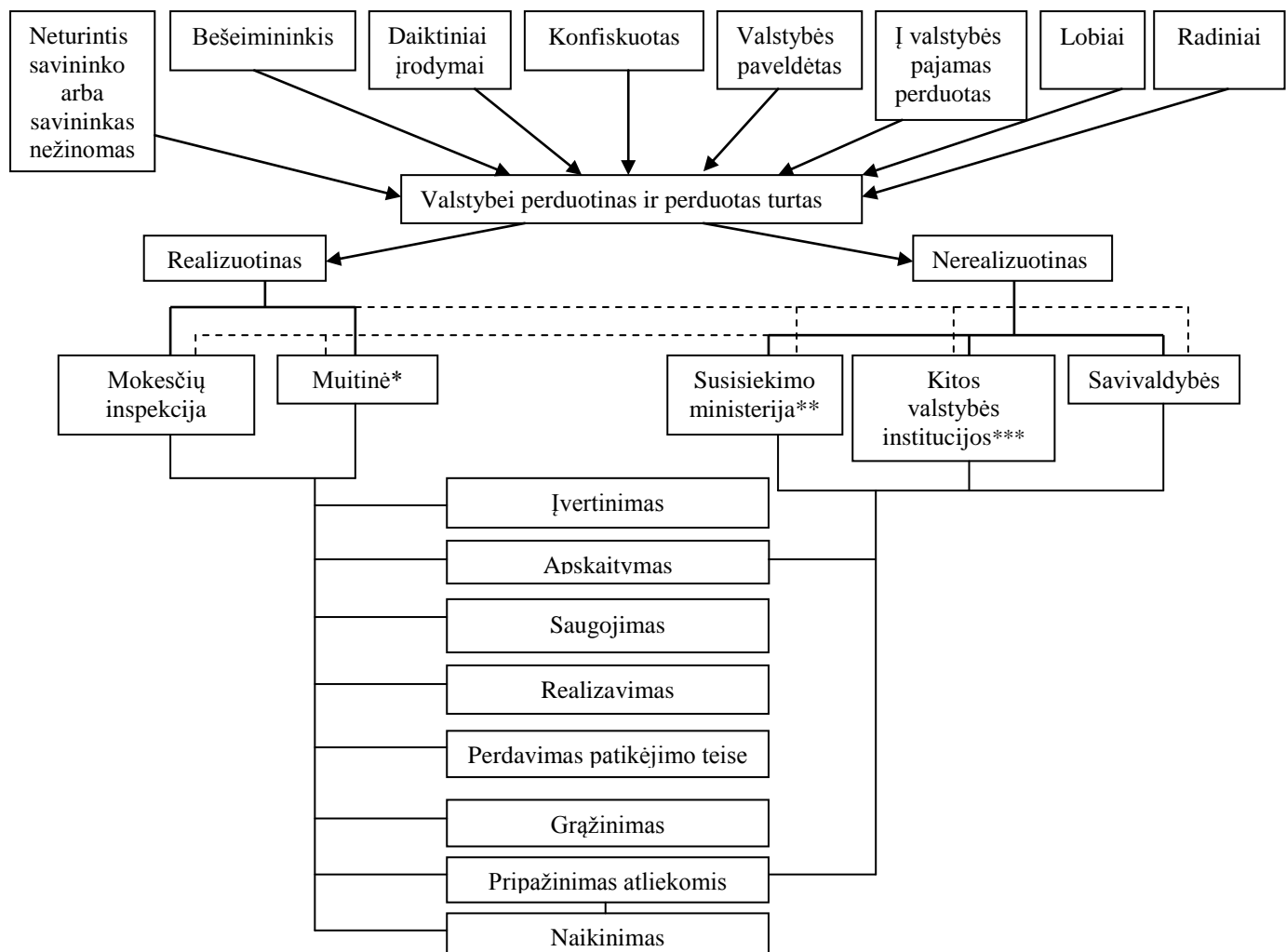
Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos,

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Bešeimininkio, konfiskuoto ar kitaip
valstybei perduoto turto realizavimas
ir naikinimas“
1 priedas

Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto ar kitaip valstybei perduotino ir perduoto turto administravimo schema

*Administruojant Europos Bendrijos prekių muitinio statuso neturinčias prekes, mokesčių inspekcijai priskirtas funkcijas atlieka Lietuvos Respublikos muitinė³⁷. Bešeimininkių, konfiskuotų prekių ir daiktinių įrodymų administravimas Lietuvos muitinėje pateiktas 2 priede.

**Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir (ar) jos įgaliotos VĮ Vidaus vandenų kelių direkcija, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, AB „Lietuvos geležinkeliai“, Civilinės aviacijos administracija, Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos apskaito nerealizuotinus statinius, kurių naudojimo priežiūra priskirta jų kompetencijai³⁸.

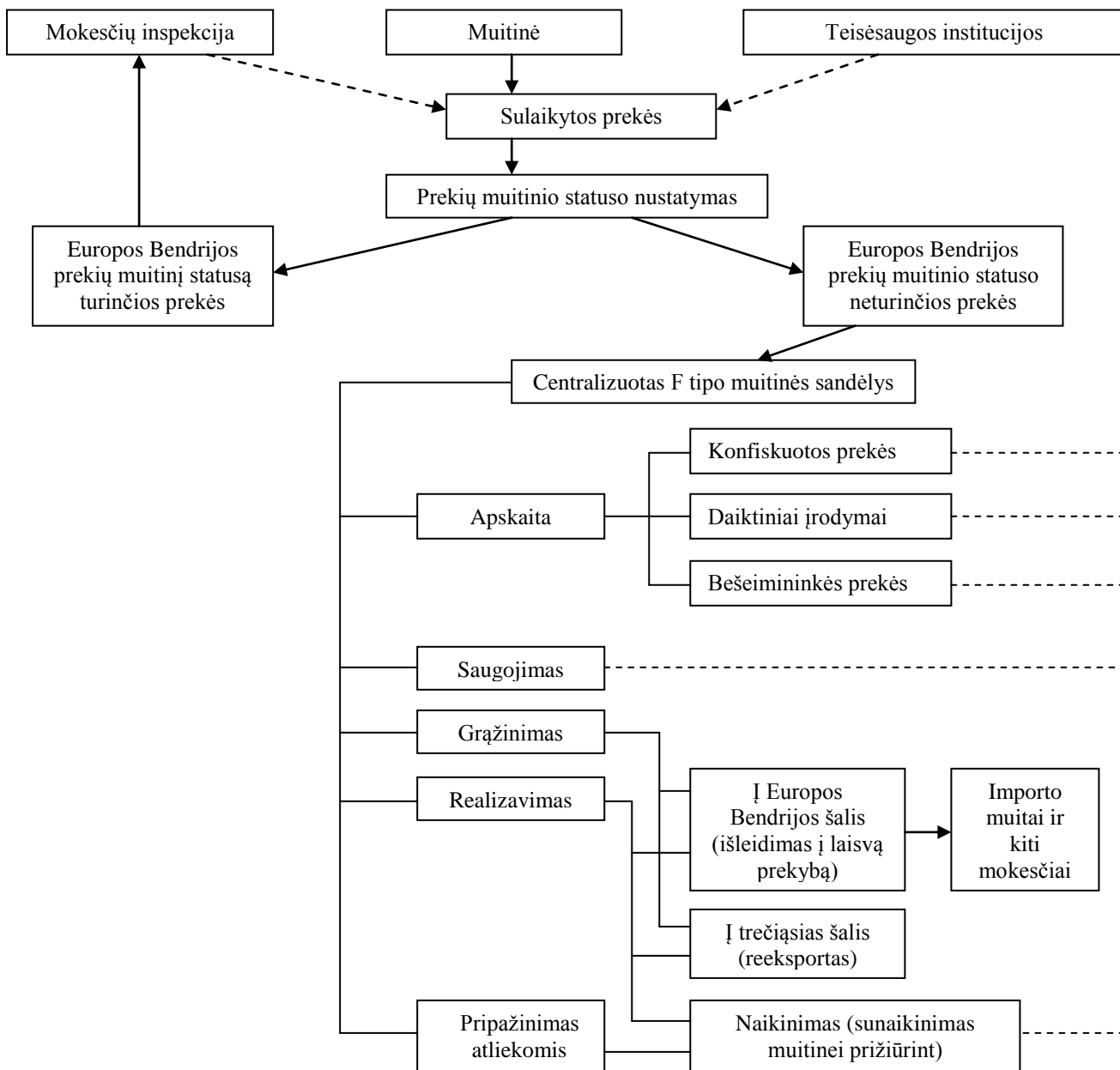
***Žemės sklypus (jų dalis) apskaito Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniai padaliniai, ginklus – Ginklų fondas, gyvus ar negyvus floros ir faunos objektus – valstybės ar savivaldybės institucija, kurios žinioje jie yra. Alkoholio produktai ir tabako gaminiai į mokesčių inspekcijos apskaitą neįtraukiami, jie naikinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. „-----“ galimi tam tikri atvejai.

³⁷ Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklės, 157 p.

³⁸ Ten pat, 3.2. p.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Bešeimininkio, konfiskuoto ar kitaip
 valstybei perduoto turto realizavimas
 ir naikinimas“
 2 priedas

**Bešeimininkių, konfiskuotų prekių ir daiktinių įrodymų administravimo
 Lietuvos muitinėje schema**

„_____“ – Muitinės administruojamos bešeimininkės, konfiskuotos prekės ir daiktiniai įrodymai.

„-----“ – Kitų institucijų administruojamos bešeimininkės, konfiskuotos prekės ir daiktiniai įrodymai.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Bešeimininkio, konfiskuoto ar kitaip
 valstybei perduoto turto realizavimas
 ir naikinimas“
 3 priedas

Vilniaus AVMI realizuoti nekilnojamojo turto objektai 2010 m.

Nekilnojamojo turto adresas	Perėmimo į Vilniaus AVMI apskaitą data	Pirmojo vertinimo metu nustatyta vertė, tūkst. Lt	Parduota už, tūkst. Lt	Vertinimų ir nukainojimų skaičius, vnt.	Skelbta aukcionų, konkursų, vnt.	Nekilnojamojo turto pardavimo būdas
Gyvenamosios patalpos Minties g., Vilniuje (bendras plotas 44,07 kv. m)	2009-09-21	90,0	94,0	1	1	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos Žirmūnų g., Vilniuje (bendras plotas 30,25 kv. m)	2009-04-21; 2009-09-18	65,0	73,0	1	1	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos Anykščių g., Ukmergėje (bendras plotas 26,30 kv. m)	2009-02-06	26,0	18,7	3	3	Parduotas didžiausią kainą pasiūliusiam asmeniui (Taisyklių 81 ir 105 punktai)
Gyvenamosios patalpos Žadeikos g., Vilniuje (bendras plotas 35,53 kv. m)	2009-03-03	120,0	95,4	4	4	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos su bendro naudojimo patalpomis Žolyno g., Vilniuje, (bendras plotas 17,28 kv. m)	2008-06-30	82,0	26,2	5	5	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos Žirmūnų g., Vilniuje (bendras plotas 31,65 kv. m).	2009-09-23	65,0	72,1	1	1	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos L.Giros g., Vievyje (bendras plotas 28,01 kv. m)	2009-08-12	30,0	31,5	1	1	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos Juodšilių g., Vilniuje (bendras plotas 61,48 kv. m)	2008-06-28	210,0	65,5	7	7	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos Ozo g., Vilniuje (bendras plotas 47,47 kv. m)	2008-04-17	215,0	94,3	7	7	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos su bendro naudojimo patalpomis Gerosios Vilties g., Vilniuje (bendras plotas 12,43 kv. m)	2008-03-14	50,0	13,3	8	8	Aukcionas
1/2 dalis 3 kambarių buto	2008-04-17	14,0	4,2	5	5	Aukcionas

Pabaisko miestelyje, Ukmergės raj.						
3/8 dalys buto Architektų g., Vilniuje (bendras plotas 16,58 kv. m)	2010-03-15	23,0	23,0	1	0	Nupirko bendraturtis, turinti pirmumo teisę pagal Civilinio kodekso 4.79 str.
1/2 4 kambarių buto Melioratorių g., Šventupės k. Ukmergės r. (bendras plotas 41,19 kv. m)	2010-02-05	6,0	6,0	1	0	Nupirko bendraturtis, turinti pirmumo teisę pagal Civilinio kodekso 4.79 str.
Gyvenamosios patalpos Gedvydžių g., Vilniuje (bendras plotas 36,79 kv. m).	2010-06-09	98,7	95,6	2	2	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos Justiniškių g., Vilniuje (bendras plotas 16,58 kv. m)	2010-03-04	17,0	16,1	2	2	Aukcionas
1/2 dalis gyvenamojo namo su 1/2 dalimi 5 ūkinių pastatų Veličkavos kaime, Trakų raj. (bendras plotas 65,55 kv. m)	2010-07-15	12,0	12,0	1	0	Nupirko bendraturtis, turinti pirmumo teisę pagal Civilinio kodekso 4.79 str.
Gyvenamosios patalpos Druskio g. 5-23, Vilniuje (bendras plotas 32,60 kv. m)	2010-05-07	88,9	78,6	2	2	Aukcionas
Ūkinis pastatas Trakų g. 17/10, Trakuose (bendras plotas 9,95 kv. m)	2010-04-01	0,2	0,2	1	0	Nupirko bendraturtis, turinti pirmumo teisę pagal Civilinio kodekso 4.79 str.
Gyvenamosios patalpos su 1/8 dalimi ūkinio pastato Saulėtojoje g., Jašiūnų miestelyje, Šalčininkų raj.(bendras plotas 44,08 kv. m)	2010-05-10	18,7	20,0	1	1	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos Panevėžio g., Vilniuje (bendras plotas 26,23 kv. m)	2010-02-05	40,0	41,2	1	1	Aukcionas
Gyvenamosios patalpos Mechanikų g., Vilniuje (bendras plotas 15,92 kv. m)	2010-04-16	14,0	14,0	1	0	Nupirko bendraturtis, turinti pirmumo teisę pagal Civilinio kodekso 4.79 str.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Vilniau AVMI duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
 „Bešeimininkio, konfiskuoto ar kitaip
 valstybei perduoto turto realizavimas
 ir naikinimas“
 4 priedas

**Rekomendacijų, pateiktų Valstybinio audito ataskaitoje „Bešeimininkio,
 konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto turto realizavimas ir
 naikinimas“, įgyvendinimo planas**

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Siekiant efektyvesnio bešeimininkio, konfiskuoto, paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių administravimo ir atsižvelgiant į Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009–2016 metų strategiją:			
	nekilnojamojo turto ir vertybinių popierių administravimą perduoti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui.	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Rengiant Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų įgyvendinamuosius teisės aktus, numatyti nekilnojamojo turto ir vertybinių popierių administravimo perdavimą centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui.	Per 6 mėnesius nuo Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų priėmimo Lietuvos Respublikos Seime.
	numatyti priemones kilnojamojo turto administravimo centralizavimui.	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Įgyvendinant Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009–2016 metų strategiją spręsti klausimą dėl kilnojamojo turto administravimo centralizavimo galimybių ir alternatyvų bei numatyti įgyvendinimo priemones 2013–2016 m. Strategijos įgyvendinimo priemonių plane.	2012 m. gruodžio 31 d.
2.	Reglamentuoti valstybės paveldėtų individualių įmonių administravimą.	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Nustatyti paveldėtų individualių įmonių administravimo tvarką ir procedūras.	2012 m. gruodžio 31 d.
3.	Priimti teisės aktų pakeitimus dėl ne Bendrijos prekių muitinės priežiūros, suderinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus Areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio bei alkoholinių gėrimų sunaikinimo tvarkos ir Konfiskuotų ir	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Suderinti su Muitinės įstatymu teisės aktus, reglamentuojančius areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio, alkoholinių gėrimų bei tabako gaminių sunaikinimo	2012 m. gruodžio 31 d.

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	valstybės naudai perduotų tabako gaminių sunaikinimo tvarkos aprašus su Muitinės įstatymu.		procedūras.	
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:</p> <p>Ministro Pirmininko tarnybos Politikos analizės ir reformų departamento Ekonomikos pažangos skyriaus patarėjas Vaclovas Medišauskas</p> <p>Telefonas (8 5) 266 3814; elektroninis paštas v.medisauskas@lrv.lt</p>				